

ΤΣΑΡΛΣ ΒΕΜΠΕΡ

Η ελληνική περιπέτεια ενός Ελβετού σε 150 καρτέ

A

Ο φωτογράφος από τη Γενεύη παρουσιάζει εικόνες από ταξίδια τριών δεκαετιών ανά την Ελλάδα, στο Μουσείο Μπενάκη

ΤΗΣ ΜΑΙΡΗΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

Αρχισε να κάνει διακοπές στην Κρήτη, αλλά ο απαρηγόρητος γιος του που δεν ήθελε να εγκαταλείψει τους καλοκαιρινούς του φίλους έγινε η αιτία να μείνει για πάντα στην Ελλάδα. Οι πρώτες λέξεις που έμαθε στα ελληνικά ήταν κασμάς και πριόνι, ώστε να μπορέσει να επισκευάσει το ερειπωμένο σπιτάκι που αγόρασε στον Άγιο Σύλλα Ηρακλείου.

Στα βήματα του Φρεντ Μπουασονά, ο ελβετός φωτογράφος Τσαρλς Βέμπερ – ο οποίος μάλιστα γεννήθηκε στη Γενεύη, μόλις 500 μ. μακριά από το σπίτι του σπουδαίου φωτογράφου των αρχών του 20ού αιώνα και του οποίου τη δουλειά χαρακτηρίζει ασύγκριτη ποιότητα – ταξίδεψε σε πολλές γωνιές της Ελλάδας, αιχμαλώτισε με τον φακό του όσα τον γοήτευαν και τώρα παρουσιάζει για πρώτη φορά μαζί επιτά ενόπτες της δουλειάς του – 150 φωτογραφίες που τράβηξε από το 1980 έως πριν από λίγους μήνες – στο Μουσείο Μπενάκη υπό τον τίτλο «Τα ελληνικά».

«Ήρθα για πρώτη φορά στην Ελλάδα τον χειμώνα του 1976, καλεσμένος ενός φίλου μου, κρητικού μουσικού τον οποίο είχα γνωρίσει στη Γενεύη τις γιορτές των Χριστουγέννων», λέει στα «ΝΕΑ» ο 65χρονος Τσαρλς Βέμπερ. «Ξενυχτούσαμε κάθε βράδυ στις ταβέρνες μαθαίνοντας να χορεύουμε

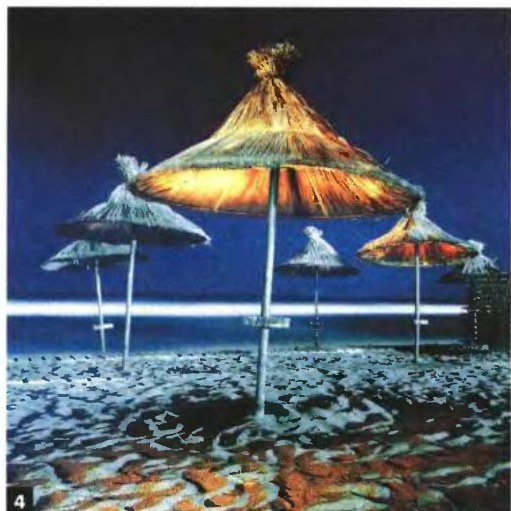
κρητικούς χορούς», θυμάται. «Επιστρέψαμε στον Άγιο Σύλλα το ίδιο καλοκαίρι. Ήταν ιδανικό μέρος για εμάς. Οι άνθρωποι ήταν φιλικόι, δεν κυκλοφορούσαν αυτοκίνητα στους δρόμους, ο γιος μας, έξι ετών τότε, έπαιζε με ασφάλεια. Όταν ήρθε η ώρα να φύγουμε έκλαιγε που θα έχανε τους φίλους του. Κι έτσι το επόμενο καλοκαίρι αγοράσαμε ένα χάλιασμα και αποφασίσαμε να το ανακαινίσουμε. Το αποτέλεσμα ήταν εδώ και μια δεκαετία να γίνουμε μόνιμοι κάτοικοι Κρήτης».

Τι γοητεύει έναν Ελβετό και τον πείθει να πατήσει το κουμπί της φωτογραφικής του μηχανής; Ούτε οι ρομαντικές εικόνες μιας Ελλάδας που κάνεται ούτε οι αρχαιολογικοί χώροι που κουβαλούν το βάρος ενός ένδοξου παρελθόντος. Μοντέλα του αναδεικνύονται τα μοναχικά μεταλλικά εκκλησάκια στις άκρες του δρόμου. Οι ομπρέλες στην παραλία, οι άδειοι δρόμοι τη νύχτα, τα κουφάρια των ναυαγισμένων πλοίων, οι φίλοι του από τον Άγιο Σύλλα.

«Εκείνο που με γοητεύει στη σύγχρονη Ελλάδα είναι ότι δεν μοιάζει με την παγιωμένη εικόνα που έχουν οι περισσότεροι ξένοι στο μυαλό τους», λέει ο Τσαρλς Βέμπερ. «Δεν είναι μια καρτ ποστάλ, με ελάχιστες βεβαίως εξαιρέσεις. Είναι πολύ περισσότερο ενδιαφέρουσα. Αποτελείται από ένα μείγμα

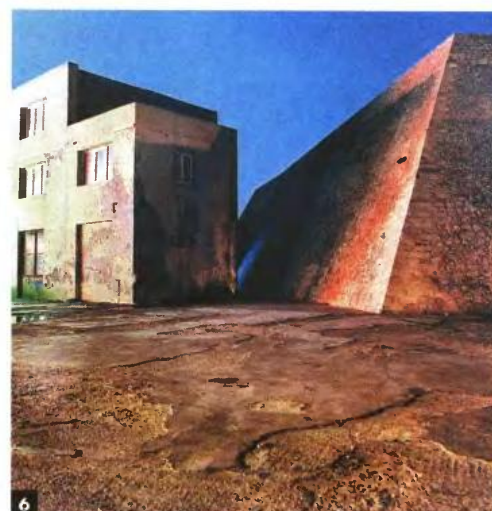
ανθρώπων με διαφορετική καταγωγή, πολλοί εκ των οποίων προέρχονται από τη Σμύρνη και την ευρύτερη Μικρά Ασία. Από ένα μείγμα πολιτισμών: από την αρχαία ελληνική στον βυζαντινό, στον οθωμανικό και στον δυτικό. Πάνω από όλα όμως η Ελλάδα είναι η χώρα της ελευθερίας, της ανεκτικότητας και των ανθρώπινων αξιών. Μπορεί να

4

5

6

1. Ο 65χρονος φωτογράφος Τσαρλς Βέμπερ ερωτεύτηκε την Ελλάδα το 1976 2. Ο κουρέας του Αγίου Σύλλα Ηρακλείου και οι υπόλοιποι συγκωριανοί του ποζάρισαν κατά καιρούς για τον Βέμπερ 3. Στον εντυπωσιακό κόσμο των ναυαγίων, ο ελβετός φωτογράφος μύηθηκε από έναν συγκωριανό του στην Κρήτη 4. Σε εικαστικά αντικείμενα μετέτρεψε με τον κατάλληλο φωτισμό τις ομπρέλες δίπλα στη θάλασσα 5. «Πειραγμένες» μοτοσικλέτες πρωταγωνιστούν στην ενόπια που ο φωτογράφος αφιέρωσε στον αεροπλοηγό πατέρα του 6. Η παρατεταμένη αναμονή στο λιμάνι του Ηρακλείου ήταν η αφορμή για να ανακαλύψει τη μεταμεσονύχτια εικόνα της πόλης 7. Τα μεταλλικά εικονοστάσια στην άκρη της ασφάλτου αποτέλεσαν την πρώτη δουλειά στην Ελλάδα του Τσαρλς Βέμπερ

θυμίζει», επισημαίνει η επιμελήτρια της έκθεσης Γεωργία Ιμσιρίδου. «Πάσχιζε, λοιπόν, να ανακαλύψει ένα ενδιαφέρον στοιχείο της. Του αποκαλύφθηκε τελικά και αυτό ήταν τα "εικονοστάσια". Μικρά αρχιτεκτονήματα, μεταλλικά κυρίως, σπαρμένα στις άκρες της ασφάλτου, απομεινάρια θύμησης ή ευχαριστίας των θνητών προς τον Θεό», υλικό που παρουσιάστηκε και στην πρώτη του έκθεση στην Ελλάδα το 1984.

Ενας συγκωριανός του αργότερα τον μύησε στον κόσμο των ναυαγίων, για να καταπιαστεί στη συνέχεια με τους ανθρώπους που οδηγούσαν παλιές μηχανές και τρίκυκλα, θέλοντας να αποτίσει φόρο τιμής στον πατέρα του, ερασιτέχνη αεροπλοηγό που πάλευε με τις δικές του μηχανές να βελτιώσει τις πτήσεις του, ενώ τυχερά αποδείχθηκε μια πολύωρη αναμονή στο λιμάνι του Ηρακλείου, καθώς έγινε αφορμή να ανακαλύψει το χωριό που κρυβόταν στη μεταμεσονύχτια πόλη με τους αδειούς, χωρίς ίχνος ανθρώπινης παρουσίας, δρόμους.

Πρωταγωνιστές που άλλοτε ποζάρουν σε φόντο άσπρο-μαύρο και άλλοτε με έντονα χρώματα. Ο λόγος; «Κάθε σειρά είναι για μένα μια νέα αρχή, μια νέα δουλειά, και αποφασίζω επιτόπου ποια μέσα θα επιλέξω, ποιο φορμάτ, ποια τεχνική. Μου αρέσει να γίνωμαι αρχάριος κάθε φορά».

«ΚΡΙΣΗ ΕΧΕΙ ΠΑΝΤΟΥ...»

«**Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ** για μένα είναι τέχνη και ποίηση με μια διάσταση τεκμηρίωσης», λέει ο φωτογράφος Τσαρλς Βέμπερ, που άρχισε ως δημοσιογράφος έως την στιγμή που αποφάσισε να ακολουθήσει τον δρόμο της φωτογραφίας, διότι «μέσω της εικόνας μπορείς να πεις περισσότερα σε λιγότερο χώρο». Ωστόσο, με τη δουλειά του εστιάζει σε στιγμιότυπα που δεν έχουν να κάνουν με τις δύσκολες ώρες που περνά ο κόσμος στην Ελλάδα. «Πιστεύω ότι υπάρχουν μέσα ενημέρωσης που ασχολούνται με αυτή τη δραματική κατάσταση. Εγώ προσπαθώ να δείξω τη συνήθη και την πιο πίσυρη εκδοχή των πραγμάτων, όπως και τις εκπλήξεις της κανονικότητας, την ομορφιά των τόπων που φαινομενικά μοιάζουν αδιάφοροι», υποστηρίζει και δηλώνει ότι δεν σκέφτηκε στιγμή να εγκαταλείψει την Ελλάδα λόγω της κρίσης. «Κρίση έχει παντού, τουλάχιστον εδώ είναι πιο ανθρώπινες οι σχέσεις». Και καταλήγει: «Η έκθεσή μου στο Μουσείο Μπενάκη συνδέεται με την κρίση, διότι ίσως οι Έλληνες να ενδιαφέρονται περισσότερο και να είναι πιο ανοιχτοί και πιο ευαίσθητοι στο να ανακαλύψουν την οπτική ενός ξένου για τη χώρα τους».

μη διαθέτει την καλύτερη οργάνωση, αλλά είναι ανθρώπινη».

«Από την πρώτη κιόλας επίσκεψή του στη χώρα, ο Τσαρλς Βέμπερ ένωσε τις έντονες αντιθέσεις που τη χαρακτηρίζουν. Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού προς τους Δελφούς η διαδρομή του φάνηκε εντελώς αδιάφορη, τόσο που τίποτα δεν έμεινε να του τη

INFO

Η έκθεση «Charles Weber, Τα ελληνικά» εγκαινιάζεται στο Μουσείο Μπενάκη, Πειραιώς 138 και Ανδρονίκου, στις 29 Ιανουαρίου. Έως στις 17 Μαρτίου